

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

General Fisheries Commission
for the Mediterranean
Commission générale des pêches
pour la Méditerranée

AKDENİZ'DE PELAJİK PARAGAT BALIKÇILIĞINDA TESADÜFEN AVLANAN KÖPEK BALIKLARININ VE VATOZLARIN MUAMELESINE İLİŞKİN İYİ UYGULAMA REHBERİ

İşbirliğiyle

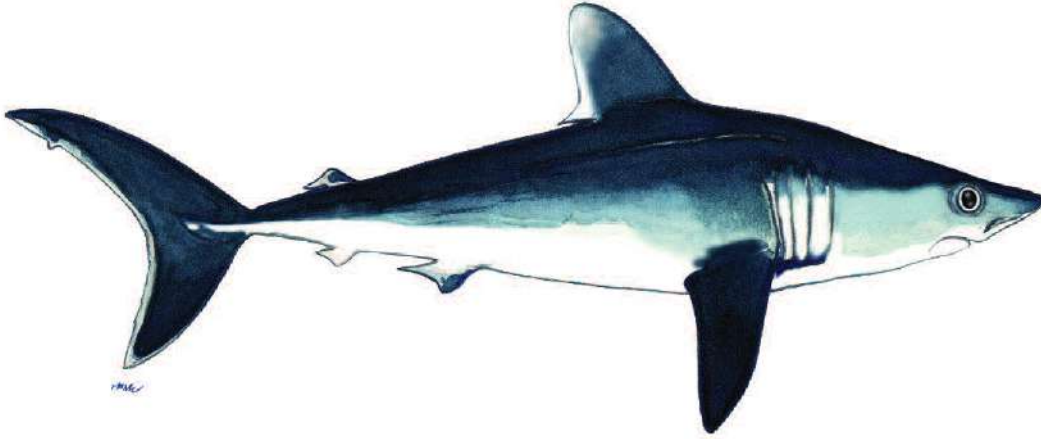

Finansmanıyla

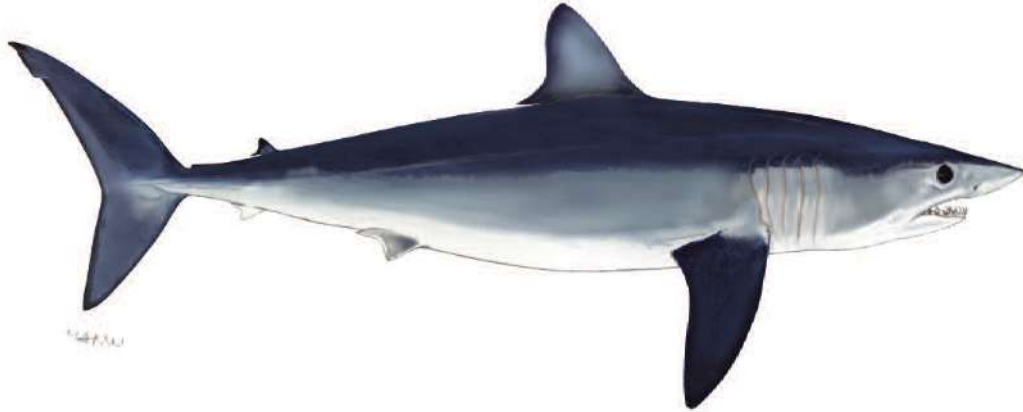
1 NO.LU TEKNİK FİŞ – AKDENİZ’DE PELAJİK PARAGAT BALIKÇILIĞINDAN EN FAZLA ETKİLENEN KÖPEK BALIĞI VE VATOZ TÜRLERİ (1/3)

Çizimler ölçeksizdir.

Dikburun karkaryas
(*Lamna nasus*)

Sırt yüzgeci (dorsal yüzgeç) göğüs yüzgeçleriyle (pektoral yüzgeçler) aynı hizadadır.
Sırt yüzgecinin arkasında beyaz leke bulunur
Sivri burunludur

Sivriburun camgöz / Kısa yüzgeçli mako (*Isurus oxyrinchus*)

Başı göğüs yüzgeçlerinden büyüktür
Geniş ağız
Sırt yüzgeci göğüs yüzgeçlerinin gerisinde kalır

Koruma altında olan türdür, Akdeniz’de avlanması yasaktır. Tüm tesadüfi avların raporlanması zorunludur. (bkz. 6 no.lu Teknik Fiş)

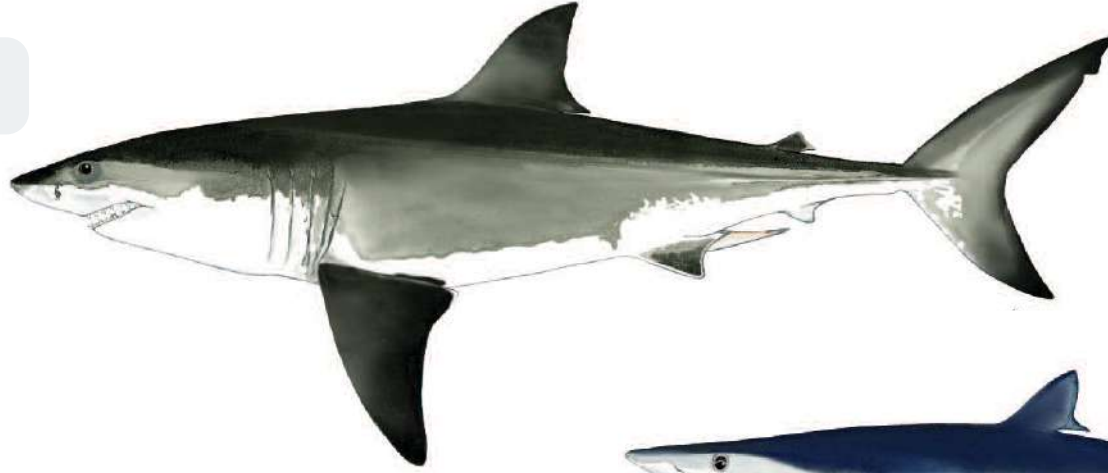
1 NO.LU TEKNİK FİŞ – AKDENİZ’DE PELAJİK PARAGAT BALIKÇILIĞINDAN EN FAZLA ETKİLENEN KÖPEK BALIĞI VE VATOZ TÜRLERİ (2/3)

Çizimler ölçeksizdir.

Büyük beyaz köpek balığı
(*Carcharodon carcharias*)

Geniş ağız
Uzun solungaç yarıkları
Büyük sırt yüzgeci
Uzun kuyruk omurgası

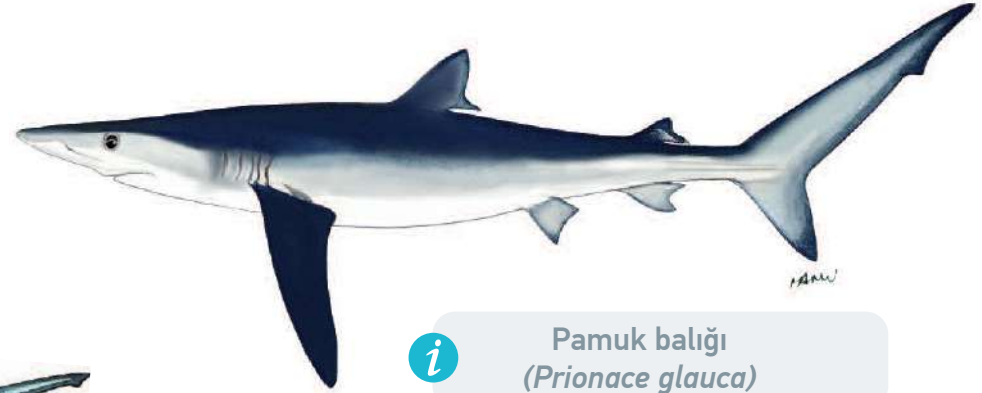
Sapan balığı
(*Alopias vulpinus*)

Koni biçiminde burun
Küçük gözler
Beyaz karın
Sırtı koyu kahverengi ve arduvaz gri, yanlara geldikçe arduvaz gri ile koyu mavi arası değişir

Pamuk balığı
(*Prionace glauca*)

Vücut şekli çok narindir
Koyu mavi sırt ve beyaz karın
Uzun ve sivri göğüs yüzgeçleri

Koruma altında olan türdür, Akdeniz’de avlanması yasaktır. Tüm tesadüfi avların raporlanması zorunludur. (bkz. 6 no.lu Teknik Fiş)

Akdeniz’de bu türün avlanmasına izin verilmektedir, ancak tüm tesadüfi avların raporlanması zorunludur (bkz. 6 no.lu Teknik Fiş)

1 NO.LU TEKNİK FİŞ – AKDENİZ’DE PELAJİK PARAGAT BALIKÇILIĞINDAN EN FAZLA ETKİLENEN KÖPEK BALIĞI VE VATOZ TÜRLERİ (3/3)

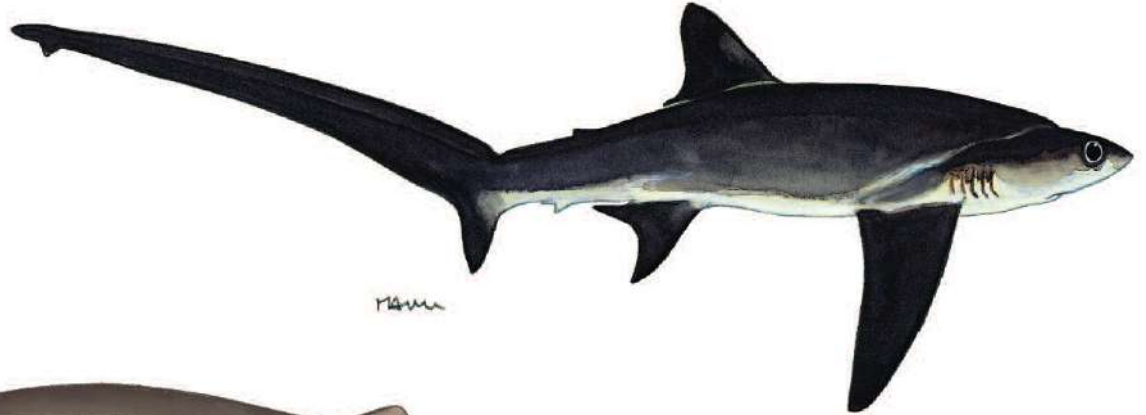

İğneli vatoz
(*Pteroplatytrygon violacea*)

Yuvarlak burun
Sırtı dikensizdir
Karın (pelvik) yüzgeçleri diskten dışarı çıkıntı yapar

Büyük gözlü sapan balığı
(*Alopias superciliosus*)

Derin ağız çizgisi
Morumsu gri sırt
Büyük gözler
Beyaz karın

Boz camgöz
(*Hexanchus griseus*)

Parıldayan küçük yeşil gözler
Altı adet solungaç yarığı
Sırt yüzgeci kuyruğa yakındır

2 NO.LU TEKNİK FİŞ – PELAJİK PARAGAT YÖNTEMİYLE AVLANAN KÖPEK BALIKLARI VE VATOZLARI GERİ BIRAKIRKEN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

ISIRMA, DARBE VE SOKMALARA KARŞI HER ZAMAN DİKKATLİ OLUN!

DOĞRU MALZEMELERİ YANINIZDA BULUNDURUN:

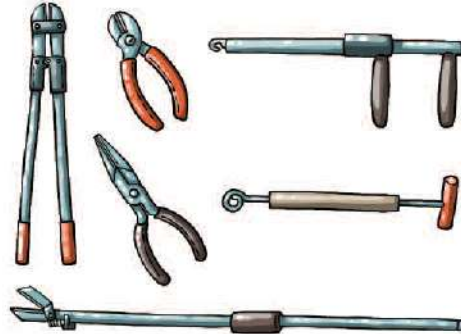
İğne sökücü

Pense / Demir makası

Uzun kulplu bahçe makası

Eldiven

Koruyucu gözlük

3 NO.LU TEKNİK FİŞ – PELAJİK PARAGAT YÖNTEMİYLE AVLANAN KÖPEK BALIKLARININ GERİ BIRAKILMASI

1

İğnenin köpek balığından çıkarılması

Köpek balığı suda ise

Misinayı köpek balığının ağızına mümkün olduğunca yakın yerden kesin

Köpek balığı güvertede ise

Mümkünse iğneyi kesin veya misinayı iğnenin kanca kısmına mümkün olduğunca yakın yerden kesin

Not: Köpek balığını mümkün olduğunca çabuk geri bırakmak için güverteye alınmaması iyi olur.

2

Köpek balığının geri bırakılması

Köpek balığını bir elinizle bir göğüs yüzgecini, diğer elinizle de kuyruğunu tutacak şekilde zapt edin.

Köpek balığını başı önce girecek şekilde, atmadan suya geri bırakın. Ellerinizden kaymasına özen gösterin.

4 NO.LU TEKNİK İŞ - PELAJİK PARAGAT YÖNTEMİYLE AVLANAN VATOZLARIN GERİ BIRAKILMASI

İğnenin vatozdan çıkarılması

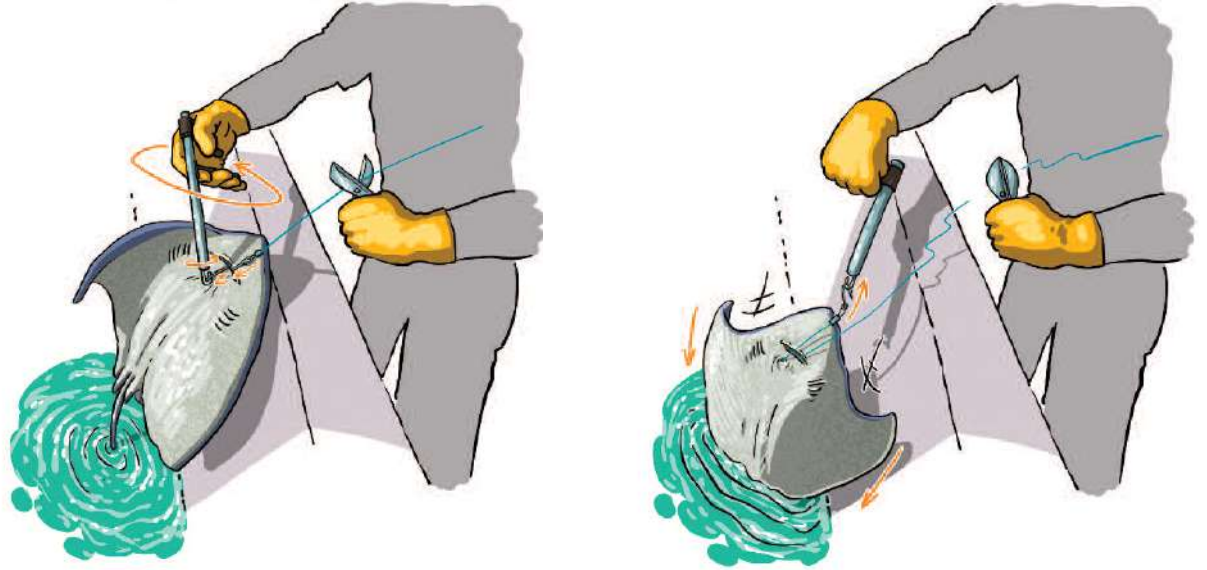
Vatozlar, geçirdikleri ağız hasarından dolayı geri bırakıldıktan sonra nadiren hayatta kalırlar. Bu hayvanların tehlikeli olma ihtimali olsa da, geri bırakıldıktan sonra hayatta kalma şanslarını artıracak basit muamele prosedürleri bulunmaktadır.

İğne ağız kenarına saplanmış ise

Mümkünse iğneyi kesin veya misinayı iğnenin kanca kısmına mümkün olduğunca yakın yerden kesin.

İğne vatoza derin bir şekilde batmış ise

Ellerinizi serbest bırakmak için misinanın ucunu sabit bir yere bağlayın. Bir iğne sökücü veya pense yardımıyla iğnenin ucunu tutup çevirin ve iğneyi çıkarın. Vatozun suya geri girebilmesi için misinayı kesin.

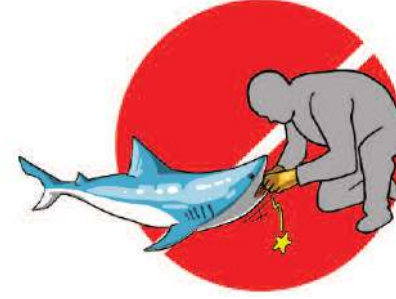
5 NO.LU TEKNİK FİŞ – PELAJİK PARAGAT YÖNTEMİYLE AVLANAN KÖPEK BALIKLARI VE VATOZLARI GERİ BIRAKIRKEN YAPILMAMASI GEREKENLER

Köpek balığını kuyruğundan veya başından tutarak **kaldırmayın**

Köpek balığını solungaç yarıklarından tutarak **taşımayın**

İğneyi çıkarmak için ellerinizi köpek balığının ağzına **sokmayın**

İğneyi çıkarmak için vatozun derisini veya ağzını **kesmeyin**

Köpek balığının iç organlarına zarar verebilecek hiçbir travmaya **sebepl olmayın** (örneğin; ağzına tahta koymayın veya derisini kesmeyin)

Vücuduna (ağız veya solungaçlar) tekne kancası veya başka keskin alet sokarak köpek balığını **taşımayın**

Köpek balığını güneşe **çıkarmayın**

6 NO.LU TEKNİK FİŞ – TESADÜFİ AVLARIN RAPORLANMASI

1 NO.LU TEKNİK FİŞTE ⚠ VEYA ⓘ İLE İŞARETLENMİŞ HERHANGİ BİR TÜR KÖPEKBALIĞI YAKALADIĞINIZDA, SEYİR DEFTERİNE AŞAĞIDAKİ BİLGİLERİ GIRIN:

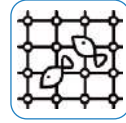
Tarih

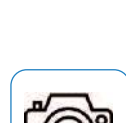
GPS Konumu

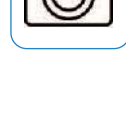
Coğrafi alt bölge

Tekne türü (Filo sınıfı)

Av malzemesi

Avlanan tür

Avlanan toplam örnek sayısı

Canlı olarak geri bırakılan örnek sayısı

Ölü örnek sayısı

Durumu bilinmeyen örnek sayısı

Ayrıca mümkünse...

Köpek balığının/balıklarının fotoğraflarını çekin.

Yukarıda geçen bilgiler son derece önemlidir! Lütfen bu bilgileri en yakın zamanda ilgili ulusal makamlara iletin. Emin olmadığınız bir durum varsa onlardan yardım isteyin.

AKDENİZ'DE PELAJİK PARAGAT BALIKÇILIĞINDA TESADÜFEN AVLANAN KÖPEK BALIKLARININ VE VATOZLARIN MUAMELESINE İLİŞKİN İYİ UYGULAMA REHBERİ

Bu rehber, nesli tükenmekte olan deniz canlıları ile balıkçılık faaliyeti yürütenler arasında yaşanabilecek olumsuz karşılaşmaları en aza indirmeyi amaçlayan bir proje kapsamında hazırlanmıştır. Bu proje, Özel Koruma Alanları Bölgesel Faaliyet Merkezi(SPA/RAC)'nin işbirliğiyle Karadeniz, Akdeniz ve Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi'ndeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşma (ACCOBAMS) Sekretaryası ve Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu (GFCM) Sekretaryası tarafından uygulanmıştır. Projenin ana amacı, Akdeniz'de sorumlu balıkçılık uygulamalarının teşvik edilmesi suretiyle nesli tükenmekte olan deniz canlılarının (cetacea türleri, deniz kaplumbağaları, deniz kuşları vs.) daha fazla korunmasını sağlamaktır.

Teknik ve bilimsel katkı sağlayanlar (alfabetik sırayla)

Aurora Nastasi, Julia Pierraccini, François Poisson

Çizimler

Manuela D'Antoni, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, özgün bilimsel çizimler telif hakkı sahibinin izniyle çoğaltılmıştır (1 no.lu Teknik Fiş)

François Dolambi (2 ilâ 5 no.lu Teknik Fiş)

Alberto Gennari (6 no.lu Teknik Fiş)

Grafik tasarım

Stile Libero Communication Monaco

Ana kaynakça

GFCM, 2012. GFCM alanında köpek balıkları ve vatozların korunmasına yönelik alınacak balıkçılık yönetim önlemlerine dair GFCM/36/2012/3 no.lu Tavsiye Kararı.

GFCM, 2017. GFCM Veri Toplama Referans Çerçevesi (DCRF). Sürüm: 2017.1

Poisson F., Wendling B., Cornella D. et Segorb C. 2015. Guide de bonnes pratiques pour réduire la mortalité des espèces sensibles capturées accidentellement par les palan-griers français en Méditerranée. Projet SELPAL erRÉPAST. 60 pages.

UNEP/MAP-SPA/RAC, 2018. Akdeniz'de Özel Koruma Alanları ve Biyolojik Çeşitliliğe Dair Protokol'ün 2. Eki: Nesli tükenme tehlikesi ve tehdidi altında olan türler listesi, SPA/RAC Ed., Tunus. http://www.rac-spa.org/sites/default/files/annex/annex_2_en_20182.pdf. 29 Mart 2018 tarihinde ziyaret edilmiştir.

UNEP/MAP-SPA/RAC, 2012. Akdeniz'de Özel Koruma Alanları ve Biyolojik Çeşitliliğe Dair Protokol'ün 3. Eki: Kullanımı yasal düzenlemelere bağlı türler listesi, SPA/RAC Ed., Tunis. http://www.rac-spa.org/sites/default/files/annex/annex_3_en_2013.pdf. 29 Mart 2018 tarihinde ziyaret edilmiştir.

Bu bilgi ürünüde kullanılan görsel öğeler ve materyal sunumu; herhangi bir ülkenin, bölgenin, şehrin veya alanın ve buraların yetkili makamlarının yasal statüleri veya gelişmişlik düzeyleri ve de hudutların veya ara sınırların tahdidi ile ilgili olarak Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) veya Karadeniz, Akdeniz ve Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi'ndeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşma (ACCOBAMS) Sekretaryası tarafından herhangi bir şekilde bir görüş beyanı taşımaz. Belirli şirketlerin veya imalatçıların ürünlerinden bahsedilmesi, patent almış olsun veya olmasın, FAO'nun veya ACCOBAMS'ın bu firmaları ve ürünleri benzer niteliklere sahip olan ve bu yayında adı geçmemiş başka firmalara ve ürünlere tercih ettiği, veya bu şirket veya ürünlerin uygun bulunduğu veya tavsiye edildiği anlamını taşımaz. Bu ürün bilgisinde ortaya konan görüşler yazar(lar)ına ait olup, hiçbir suretle FAO'nun veya ACCOBAMS'ın görüşlerini veya politikalarını temsil etmez.

FAO ve ACCOBAMS, bu bilgi ürünüdeki materyalin kullanımını, çoğaltılmasını ve dağıtımını teşvik eder. Aksi belirtilmedikçe materyal, kaynak ve telif hakkı sahibi olarak FAO ve ACCOBAMS gösterilerek ve FAO/ACCOBAMS'ın kullanıcıların görüşlerini, ürünlerini veya hizmetlerini herhangi bir şekilde desteklediğini belirtme şartıyla, ferdi çalışma, araştırma ve öğretim amaçlı veya ticari olmayan mal ve hizmetlerde kullanma amacıyla çoğaltılabilir, indirilebilir ve basılabilir.